

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-189/19-C

Název	Základní škola Prachatice, Národní 1018
Sídlo	Národní 1018, 383 01 Prachatice
E-mail	zsprachatice@narodka.cz
IČ	00583278
Identifikátor	600062937
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Bolková
Zřizovatel	Město Prachatice
Místo inspekční činnosti	Národní 1018, 383 01 Prachatice
Termín inspekční činnosti	18. 3. 2019 – 21. 3. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola Prachatice, Národní 1018 (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Škola se zaměřuje na podporu žákovského sportu. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 412 žáků v 19 třídách, z toho jsou čtyři třídy s výukou založenou na principech Montessori pedagogiky. Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání 127 účastníkům ve čtyřech odděleních. Při škole je zřízena dětská skupina, která připravuje děti předškolního věku na základní vzdělávání v duchu Montessori pedagogiky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy vychází z koncepce rozvoje zaměřené zejména na zlepšování materiálních podmínek a podporu vztahů mezi všemi aktéry vzdělávání, její naplňování průběžně vedení školy vyhodnocuje a aktualizuje. Řadu kompetencí ředitelka účelně delegovala na svou zástupkyni a vedoucí metodických sdružení. Na chodu školy se prostřednictvím žákovského parlamentu podílejí i žáci, kteří tak úspěšně rozvíjejí své občanské a komunikativní kompetence. Vzájemná komunikace mezi jednotlivými účastníky vzdělávání má jasně nastavená pravidla, přenos informací zkvalitnil školní elektronický systém. Pravidelné porady vedení a pedagogické rady jsou zacílené především na řešení aktuálních problémů a posilují týmovou spolupráci pedagogů. Vedení školy se daří zapojovat se do projektů, které mimo jiné umožňují účinnou podporu badatelské formy výuky některých předmětů. Systematická hospitační a kontrolní činnost vedení školy poskytuje pracovníkům potřebnou zpětnou vazbu, zatím se však nedaří zapracovat opatření na základě zjištění z hospitační činnosti plošně do výuky.

Ve škole je již šestým rokem nabízen vedle tradičního způsobu vzdělávání i program Montessori vzdělávání. Funkční příprava dětí v předškolním Montessori vzdělávání napomáhá naplňovat principy této pedagogiky i v navazujícím základním vzdělávání. Ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání jsou disponibilní hodiny využity napříč všemi vzdělávacími oblastmi a také pro volitelné předměty, které napomáhají žákům spolu s nepovinnými předměty v budoucí profesní orientaci. Třetí hodina tělesné výchovy (včetně pohybové výchovy), nepovinný předmět atletika a hodiny jógy významně přispívají ke sportovní profilaci školy i k podpoře zdravého životního stylu žáků.

Pedagogický sbor školy v celkovém počtu 44 pedagogických pracovníků splňuje legislativní požadavky na odbornou kvalifikaci. Výuku v základní škole zajišťuje 29 učitelů (včetně ředitelky a zástupkyně ředitele) a 11 asistentů pedagoga, ve školní družině působí čtyři vychovatelky. Pozitivní školní klima vytvářené vedením školy se projevuje v dobrých prosociálních vztazích mezi pedagogy. Tým školního poradenského pracoviště tvoří výchovná poradkyně, která se věnuje i kariérovému poradenství, školní metodička prevence pro první stupeň, školní metodička prevence pro druhý stupeň a školní speciální pedagožka.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá dle zpracovaného dlouhodobého plánu, který je každoročně přizpůsobován požadavkům školy a finančním možnostem. Upřednostňováno je systematické a dlouhodobé vzdělávání celého pedagogického týmu. Z průběhu výuky bylo patrné, že je v posledním období výrazně podporováno další vzdělávání v oblasti čtenářské gramotnosti a společného vzdělávání (i v rámci projektů), menší pozornost byla věnována oblasti aktivizujících či netradičních metod výuky a formativního hodnocení.

Výrazné zkvalitnění materiálních podmínek vytváří optimální podmínky pro psychohygienu dětí, žáků a zaměstnanců. Vedení školy se věnuje prevenci rizik, vytváří příjemné, podnětné

a bezpečné prostředí pro vzdělávání. Dostatečný počet kmenových a odborných učeben vybavených potřebnou moderní didaktickou a počítačovou technikou i učebními pomůckami vytváří kvalitní zázemí pro vzdělávání. Pozitivem je zejména modernizace odborné učebny pro badatelský způsob výuky přírodovědných předmětů žáků prvního a druhého stupně, přírodní zahrada, přírodní učebna a hřiště. Nadstandardní prostor kinosálu je vhodně využíván k prezentaci absolventských prací žáků, pořádání besed s významnými osobnostmi a setkávání s širokou veřejností. Školní družina má pro svou činnost velmi dobré prostorové a materiální podmínky, které umožňují naplňovat školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání.

Financování školy bylo podpořeno prostředky z rozvojových programů MŠMT, grantů Jihočeského kraje, prostředky z doplňkové činnosti a vlastními zdroji. Tyto prostředky umožnily zvýšit kvalitu zejména přírodovědného a jazykového vzdělávání. Školní stravování poskytuje dětem a žákům rozmanitou stravu v souladu se současnými požadavky, stravovací návyky jsou podporovány zapojením do projektů přispívajících ke zdravému životnímu stylu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Během hospitační činnosti bylo sledováno naplňování vzdělávacích cílů deklarovaných ve školních vzdělávacích programech, rozvoj funkčních gramotností i podpora rozvoje osobnosti žáků. Dodržování pravidel práce přispívalo k pozitivní atmosféře podporující učení žáků, stejně jako esteticky a podnětně upravené třídy. Důraz byl v převážné části hodin kladen na upevňování znalostí, v různé míře i na propojení učiva s reálným životem a uplatňování poznatků v praxi. Výuka byla také často vhodně podporována názornými učebními pomůckami. Pedagogové často využívali mezipředmětové vztahy, aby usnadnili pochopení učiva. V některých hodinách přírodních věd žáci s využitím nových didaktických pomůcek propojovali teoretické poznatky s pozorováním dějů během vhodně zvolených a samostatně prováděných pokusů. Na 1. stupni a ve třídách Montessori byla často zařazována funkční samostatná práce a činnosti ve dvojicích či ve skupinách, které podporovaly rozvoj klíčových kompetencí. V některých třídách prvního stupně a ve třídách Montessori byly velmi dobře uplatňovány řízené činnosti významně rozvíjející tvořivost a kritické myšlení žáků. Většina sledovaných hodin druhého stupně postrádala vhodné střídání vyučovacích metod a forem, jež by umožňovaly aktivní účast žáků na výuce, převažovalo jednotvárné frontální vedení výuky. Jen malá část žáků využila dostatek prostoru vytvářený většinou vyučujícími k uplatnění svých znalostí a postojů zapojením do diskuze. Individuální přístup učitele zejména k nadaným žákům či diferenciaci učiva vzhledem k odlišné skladbě žáků ve třídě byly zaznamenány ojediněle. Vyučující na prvním stupni však individuální potřeby a zvláštnosti žáků převážně respektovali.

Ve využití didaktické techniky převažovala na obou stupních prezentace a předávání hotových poznatků žákům, chybělo její efektivní využití při přímé práci žáků, potenciál informačních technologií tak nebyl dostatečně využit. Společným rysem výuky byla i absence práce s chybou, která by vhodně doplňovala další způsoby rozvoje žákovských kompetencí, zejména k řešení problémů. Promyšlení organizace a dodržování struktury hodin výrazně kolísaly, často chyběly závěry a zdůraznění cílů hodin. Většina vyučujících nevyužila formativního hodnocení za účelem podpory motivace a sebepojetí žáků, sebehodnocení žáků či jejich vzájemnému hodnocení byla věnována výrazná pozornost pouze na prvním stupni, kde posilovalo motivaci žáků k dosahování pokroku.

Všichni vyučující českého jazyka prošli školením týkajícím se realizace čtenářských dílen, které se staly pravidelnou a běžnou součástí výuky literatury. Společně s dobře vybavenou

školní knihovnou a knihovničkami v jednotlivých třídách přispívají k podpoře čtenářské gramotnosti. Dlouhou tradici má vydávání školního časopisu Větrník, na jehož tvorbě se podílejí vlastní literární tvorbou žáci školy. Úroveň výuky cizích jazyků zvyšuje působení dvou rodilých mluvčích a pravidelné zájezdy do Anglie a Německa. Zájemci z řad nadaných žáků jsou připravováni na složení cambridgeských zkoušek. Vzdělávání je doplňováno i příležitostnými aktivitami, jako jsou besedy, výstavy, soutěže, projekty, prázdninové letní tábory, semináře, které vhodně napomáhají v dosahování klíčových kompetencí žáků.

Vzdělávací nabídku školy rozšiřuje školní družina, její motivačně členěné aktivity upřednostňují především spontánní činnosti v přírodě. Sledované činnosti zájmového vzdělávání byly efektivně zaměřeny zejména na rozvoj komunikačních a sociálních dovedností. Při nabízených tvořivých aktivitách účastníci živě komunikovali, uplatňovali a rozvíjeli své schopnosti a dovednosti podle vlastního zájmu. Školní družina se díky pestré skladbě kroužků rozmanitého zaměření výrazně podílí na využití volného času žáků a významně přispívá nejen k jejich všestrannému rozvoji, ale zároveň plní důležitou preventivní funkci.

K termínu inspekční činnosti škola přehledně evidovala 75 žáků s potřebou podpůrných opatření prvního až čtvrtého stupně. Pro všechny žáky byly dle doporučení školských poradenských zařízení vypracovány individuální vzdělávací plány či plány pedagogické podpory. Přístup pedagogů většinou napomáhal pochopení i včasnému dokončení zadaných úkolů a zvyšoval motivaci žáků s pozitivním vlivem na výsledky vzdělávání. Osobnostní i další specifika žáků zohledňovali jak vyučující, tak všech jedenáct asistentů pedagoga, kteří k žákům přistupovali s taktem. Pozornost zaměřovali především na žáky, k nimž byli doporučeni, a podporovali u nich rozvoj funkčních gramotností, klíčových kompetencí, komunikace, samostatnosti a představitosti. V případě potřeby se věnovali také ostatním žákům.

V průběhu inspekční činnosti byla sledována realizace dopravní výchovy na druhém stupni. Příslušná témata jsou vyučována v rámci několika předmětů a výuka se zaměřuje především na osvojení základních pravidel silničního provozu, bezpečné chování na silnici a první pomoc. Teoretické i praktické zvládnutí těchto témat je zdařile realizováno účastí v cyklistických soutěžích, na cyklistických kurzech a spoluprací se státní a městskou policií.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování celkové úrovně dosahovaných výsledků používá škola vedle vlastních evaluačních nástrojů (např. dokumentační portfolia, prezentace, absolventské práce, srovnávací písemné práce apod.) i externí zdroje. Srovnání úrovně výsledků vzdělávání se školami stejného typu poskytuje účast v externím testování ČŠI, výsledky žáků pátých a devátých tříd v tomto testování korelují s interními. Výsledky vzdělávání žáků škola vyhodnocuje při pravidelných jednáních pedagogické rady, v rámci práce školního preventivního týmu a výchovného poradenství. Vedení školy se zjištěnými vzdělávacími výsledky průběžně zabývá a přijímá systémová řešení k eliminaci případných nedostatků a problémů. Většina pedagogů systematicky sleduje a zaznamenává pokrok v učení a učební výsledky každého žáka. V celkových výsledcích vzdělávání ve školním roce 2017/2018 nedošlo oproti předchozímu školnímu roku k výrazné změně. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka přistupuje škola k individuální pomoci, oslovuje zákonné zástupce a s ohledem na situaci iniciuje vyšetření žáka ve školském poradenském zařízení.

Při udělování výchovných opatření škola postupuje v souladu se školním řádem a současně se snaží uplatňovat pedagogické postupy založené na domluvě a vysvětlování. Pouze

výjimečně byl udělen druhý stupeň z chování, jemuž předcházelo uložení kázeňského opatření. Pozitivem je výrazná převaha pochval jako motivačního nástroje nad udělenými kázeňskými opatřeními. Škola pokračuje v nastaveném systému dokumentačních žákovských portfolií a absolventských prací jako prostředků ke sledování a vyhodnocování výsledků vzdělávání. Prezentace žákovských výsledků na veřejnosti a v prostorách školy je nedílnou součástí života školy. Žáci se studijními předpoklady nebo specifickým nadáním se pravidelně zapojují do soutěží a olympiád vědomostního, uměleckého i sportovního zaměření, v nichž dosahují velmi dobrých výsledků a umístění zejména v okresních i krajských kolech, v recitační soutěži v národním kole, v matematické soutěži Pangea i v národním kole.

Vzdělávání obohacuje spolupráce se zřizovatelem a s místními organizacemi. Pravidelně se pedagogové a žáci zapojují do společných aktivit s partnerskými školami v zahraničí, tato skutečnost se významně podílí na efektivním rozvíjení jazykových kompetencí žáků.

Funkční součinnost vedení školy, třídních učitelů, pracovníků školního poradenského pracoviště a externího terapeuta napomáhá udržovat nízký počet neprospívajících žáků. Počet žáků prospívajících s vyznamenáním dokládá, že se škole celkově daří dosahovat velmi dobrých výsledků vzdělávání. Téměř všichni žáci ukončují vzdělávání po absolvování 9. ročníku, v 8. ročníku ukončili vzdělávání ve školním roce 2017/2018 dva žáci. Oblast prevence školní neúspěšnosti škola dostatečně monitoruje a přijímá vhodná opatření k jejímu předcházení. Tato opatření spočívají zejména v nabídce doučování žáků, doporučení využití specializovaných služeb školských poradenských zařízení a v iniciaci výchovných komisí. Také navazováním a prohlubováním součinnosti se zákonnými zástupci žáků škola posiluje kvalitu vzdělávacích výsledků a jejich zapojováním do řešení prospěchových a výchovných obtíží účinně snižuje četnost i závažnost nežádoucích jevů. Účinnost služeb poskytovaných školním poradenským pracovištěm se odráží v nízkém počtu kázeňských opatření. Projevy rizikového chování se daří včas odhalovat a bezodkladně řešit, což vede k minimalizaci jejich výskytu.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo k vylepšení materiálních podmínek, včetně výstavby venkovní učebny a učebny badatelsky orientované výuky.
- Škola v roce 2013 zahájila v některých třídách výuku Montessori.
- Navýšil se počet tříd i žáků.
- Škola se zapojila do řady projektů a stala se centrem kolegiální podpory.
- Byla zavedena nepovinná hodina atletiky a pokračuje podpora sportovně talentovaných žáků.

Silné stránky

- Vedení školy aktivně vyhledává možnosti zapojení do projektů, které umožňují zkvalitňovat podmínky a průběh vzdělávání ve všech oblastech, a škola tyto projekty ve velké míře úspěšně realizuje.
- Dlouhodobá aktivní spolupráce s řadou vnějších partnerů včetně zahraničních významně přispívá ke zkvalitňování výchovy a vzdělávání.

- Intenzivní a systematickou podporou mimoškolních aktivit a realizací mnoha kroužků se škola významně podílí na rozvoji osobnosti žáků, přispívá ke smysluplnému trávení jejich volného času a zároveň k prevenci rizikového chování.
- Kvalitní materiální zázemí školy včetně pomůcek umožňuje organizování pestré škály aktivit v kulturní, sportovní i společenské oblasti, významně podporuje všestranný rozvoj žáků i propojení působení školy s životem a tradicemi v místní komunitě.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ve výuce zejména na druhém stupni základního vzdělávání chybí hojnější využívání aktivizujících metod práce.
- Škola má rezervy v oblasti uplatňování formativního hodnocení, individualizace a diferenciaci učiva jako prostředků podporujících učení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Efektivně zařazovat do výuky na druhém stupni širší škálu aktivizujících forem a metod práce.
- Více využívat hodnocení pokroku žáků, sebehodnocení a vzájemného hodnocení jako prostředků podněcujících učení.
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na inovativní metody a formy výuky.
- Systematicky se v hodinách zaměřit na diferenciaci a individualizaci učiva směrem k nadaným žákům.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Jmenování ředitelky školy ze dne 25. 5. 2005 s účinností od 1. 9. 2005
2. Zřizovací listina ze dne 23. 12. 1991 s účinností od 18. 9. 1992
3. ŠVP „Přes duhový most za vzděláním“ ve znění pozdějších dodatků, platný od 1. 9. 2017
4. Školní řád s platností od 4. 9. 2017
5. Výroční zprávy 2017/2018, 2016/2017
6. Dlouhodobý plán DVPP
7. Plán DVPP 2018/2019 z 31. 8. 2018
8. Příloha ŠVP „Přes duhový most za vzděláním“ pro Montessori třídy, platný od 1. 9. 2017
9. Dlouhodobý plán rozvoje 2016-2019
10. Plán práce 2018/2019
11. Rozhodnutí ředitelky školy: žádosti o odklad, přijetí žáků
12. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný od 1. 9. 2016
13. Vnitřní řád školní družiny platný od 31. 8. 2017
14. Ostatní dokumentace školní družiny
15. Komplettní dokumentace školního poradenského pracoviště

16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)
17. Dokumentace týkající se školního stravování
18. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
19. Ekonomická dokumentace školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka	Mgr. Marie Adamová v. r.
Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu	Mgr. Ivan Bartoš, Ph.D. v. r.
PhDr. Aranka Fořtová, školní inspektorka	PhDr. Aranka Fořtová v. r.
Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka	Mgr. Jana Novotná v. r.
Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka	Mgr. Renata Pechoušková v. r.
Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice	Bc. Marie Řežábková v. r.

V Českých Budějovicích 15. 4. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Hana Bolková, ředitelka školy

Mgr. Hana Bolková v. r.

V Prachaticích 25. 4. 2019